

Procedure 16

Risicovolle werkzaamheden

Inhoudsopgave

---

1. Definitie	3
2. Doel	3
3. Wetgeving	3
4. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden	3
4.1. Directie	3
4.2. Hiërarchische lijn (HL)	3
4.3. Personeelslid belast met de werkzaamheden met een verhoogd risico	3
4.4. Preventieadviseur	3
5. Toepassingsgebied	4
6. Middelen	4
7. Referenties	4
8. Werkwijze	4
8.1. Risicobeoordeling	4
8.2. Risico-inschatting	4
8.3. Preventiemaatregelen	4
9. Bijlagen	4
9.1. Risicoanalyse	4

---

1. Definitie

Risicovolle werkzaamheden zijn uitzonderlijke, niet alledaagse werkzaamheden met een verhoogd risico¹. Voorbeelden:

- maken van een grote trapconstructie;
- afbraak van een trapleuning door leerlingen;
- uitnemen van een motor uit een personenwagen;
- verplaatsen van machines;
- werkzaamheden uitgevoerd door leerlingen buiten de school (extramuros);
- ....

2. Doel

De risico's die verbonden zijn aan de risicovolle werkzaamheden te identificeren en te evalueren om de nodige preventiemaatregelen te treffen zodat deze risico's worden teruggebracht tot een aanvaardbaar niveau.

3. Wetgeving

- Welzijnswet van 4 augustus 1996 en zijn uitvoeringsbesluiten.
- Codex welzijn op het werk

4. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

4.1. Directie

De werkgever of zijn gemandateerde zorgt ervoor dat er een welzijnsbeleid wordt gevoerd. Hij moet een algemeen beleid uitstippelen en de nodige instructies geven aan de hiërarchische lijn en de werknemers voor de uitvoering van dit beleid. De werkgever of zijn gemandateerde zorgt er in dit geval dus voor dat deze procedure wordt toegepast in zijn instelling.

4.2. Hiërarchische lijn² (HL)

- Beslist, eventueel na advies van de preventieadviseur, wanneer deze risicoanalyse (RA) moet worden uitgevoerd.
- Voert, samen met het personeelslid belast met de werkzaamheden met een verhoogd risico, de risicoanalyse uit.
- Zorgt ervoor dat eventuele maatregelen worden getroffen.

4.3. Personeelslid belast met de werkzaamheden met een verhoogd risico

- Informeert de HL over de geplande werkzaamheden.
- Voert samen met HL de RA uit.

4.4. Preventieadviseur

- Geeft advies.

---

¹ Voor werkzaamheden met een verhoogd risico uitgevoerd door derden: zie procedure 10.

² Al wie verantwoordelijkheid draagt voor en gezag heeft over andere werknemers en andere personen. De hiërarchische lijn zijn personen die bevoegd zijn om opdrachten te geven (o.a. directeur, internaatbeheerder, TAC, TA, leerkracht,...).

5. Toepassingsgebied

Deze procedure is van toepassing voor uitzonderlijke, niet alledaagse werkzaamheden met een verhoogd risico, al dan niet in het kader van een opleiding.

6. Middelen

- NBN-EN-ISO 12100-2010
- Bijlage 1 van de machinerichtlijn 2006/42/EG
- Risicoanalyse model – bijlage 9.1.

7. Referenties

- <https://pro.g-o.be/gezondheid-en-preventie>
- www.sentral.be

8. Werkwijze

8.1. Risicobeoordeling

- Aan welke risico's wordt het personeelslid, leerlingen, omstaanders,... blootgesteld tijdens de werkzaamheden.

8.2. Risico-inschatting

- Risico evalueren en mogelijke gevolgen inschatten. Voorafgaand advies van de preventieadviseur.

8.3. Preventiemaatregelen

- De nodige maatregelen treffen om de risico's weg te werken of minstens tot een aanvaardbaar niveau te brengen.
- De voorbeelden in bijlage 9.1. (kolom 'Risicoreductie- Te nemen maatregelen') zijn algemeen en moeten worden aangevuld en geconcretiseerd naargelang de situatie/risico.

9. Bijlagen

9.1. Risicoanalyse

	Ja	Nee	NVT	
Arbeidsveiligheid				
Onvoldoende stabiliteit				Collectieve maatregelen tegen kantelen, omvallen of onbeheerste verplaatsingen tijdens vervoeren, monteren, demonteren... Verankeringsmiddelen inbouwen.
Breuken en storing van voorwerpen tijdens gebruik				Maatregelen treffen om breuken en/of storingen van het voorwerp te voorkomen. Vb: verstevigen, extra verbindingen,...
Bewegende delen				Bewegende delen afschermen.
Vallende, wegvliegende voorwerpen				Instructies voor wegbergen van materiaal, veiligheidsschoenen met verstevigde neus. Collectieve afscherming werkpost tegen projectie.
Val van hoogte				Werken volgens procedure PRO_11_werken op hoogte.
Snijdende delen				Maatregelen treffen om snijdende delen voldoende af te schermen. Snijbestendige handschoenen voorzien.
Uitgliden, struikelen of vallen				Reinigen en orde werkplek, slipvrije veiligheidsschoenen.
Verbrijzeling, klemming				Collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen (veiligheidsschoenen, werkhandschoenen,...).
Geen correct arbeidsmiddel				Geschikt arbeidsmiddel voorzien om werkzaamheden uit te voeren.
Geen correcte beschermingsmiddelen-PBM/CBM				Geschikte beschermingsmiddelen voorzien om werkzaamheden uit te voeren.
Elektrocuciegevaar (kortsluiting, overbelasting, thermische straling, onder spanning staande delen, vlamboog, elektromagnetische verschijnselen, ...)				Dubbel geïsoleerd elektrisch materiaal. Strikte controle op toestand elektrische geleiders en toestellen. Niet werken onder spanning. Zie procedures 'werken aan elektrische installaties'.
Betreden van besloten ruimte (rioolput, liftschacht, kruipkelder,...)				Werken volgens de procedure PRO_12_werken in besloten ruimte.
Brand- of explosiegevaar (lassen, slijpen, werkzaamheden in 'EX-zones', waarbij vonken vrijkomen,...)				Werkvergunning opmaken. Explosieveiligheidsdocument ter beschikking stellen, maatregelen toepassen en uitvoeren, reinigen werkplaats.
Onderbreking van veiligheidsvoorzieningen (vb: onderbreking brandmeldinstallatie)				Vervangende maatregelen treffen (vb: handsirene).
Leidingen openen (gasleidingen, ventilatiekokers,...)				Werkvergunning opmaken (PRO_10_werken met derden).
Graaf- en/of grondwerken				Werkvergunning opmaken (PRO_10_werken met derden).
Regiewerkzaamheden ³				Werkvergunning opmaken (PRO_10_werken met derden).
Vast project ⁴				Werkvergunning opmaken (PRO_10_werken met derden).
Bescherming van de gezondheid				
Stof, irritatie				Plaatselijke afzuiging stof, stofmasker, reiniging werkplaats.
Werken met gevaar voor contact met chemische, fysische, biologische agentia, asbest,...				SDS fiches + veiligheidsinstructiekaarten, verplicht gebruik van CBM/PBM. Asbest: inventaris, beheersprogramma, verbodsbepalingen,...
Prikken van naalden				Gebruik van naaldencontainer + instructies.
Voorwerpen of materialen met hoge of lage temperatuur / thermische straling				Maatregelen treffen om verbranding te voorkomen (CBM/PBM).
Heffen en tillen				Instructies bij het heffen en tillen, hulpmiddelen voor hijsen van lasten, opleiding voorzien.

³ niet alledaagse werken, bv: interne verhuis, groot onderhoud,...
Procedure 16

Medisch ongeschikt				Advies CLB (leerlingen)/ arbeidsgeneesheer (personeel, stagairs) Vb: risico werken op hoogte bij epilepsie, ...
Psychische toestand (vermoeidheid, stress, mentale over-/onderbelasting,...), onder invloed van alcohol en drug.				Planning en werkzaamheden aanpassen. Werkzaamheden door anderen laten uitvoeren.
Onvoldoende kennis, vaardigheden (te complexe taken)				Zie: niet limitatieve lijst van agentia, procedés en werkzaamheden en plaatsen bedoeld in art. 3,§2 en in art. 8 van het KB 3/5/99 betreffende bescherming van jongeren op het werk (bijlage). Voorzien van een gepaste opleiding.
Omgeving				
Onvoldoende werkruimte				Voldoende werkruimte voorzien.
Arbeidshygiëne				
Overmatig lawaai				Verplicht dragen van gehoorbescherming (toezicht).
Ongunstige weersomstandigheden				Planning en werkzaamheden aanpassen.
Onvoldoende/ slechte verlichting (flikkering, verblinding, schaduwwerking, stroboscopische effecten)				Voldoende of bijkomende verlichting voorzien.
Onvoldoende/slechte verluchting				Voldoende of bijkomende verluchting voorzien.
Koude/ warmte/ vocht/ druk				Maatregelen treffen.
Overmatig of plotse trillingen				Machines opstellen met trillingdempers.
Straling (ioniserende, laser, UV,...)				Maatregelen treffen om blootstelling aan straling te voorkomen (CBM/PBM).
Organisatie				
Geen of onvoldoende instructies, werkopdracht				Instructies voorzien.
Geen of onvoldoende toezicht				Toezicht voorzien.
Geen of onvoldoende procedures				Procedures uitwerken en/of implementeren.
Geen of onvoldoende onderhoud				Onderhoudsplanung (onderhoudsteekkaarten).

Bijkomende preventiemaatregelen:

bv.: instructies / toolbox / ...

Werkzaamheden met verhoogd risico

kunnen doorgaan, mits gevolg wordt gegeven aan bovenstaande maatregelen

kunnen niet doorgaan

Namen en handtekeningen:

Datum:

⁴ het inhuren en/of het uitvoeren van werken door derden op contractuele basis, zoals groenzorg, onderhoud daken, ...
Procedure 16